

Textilní materiály a výzdobné techniky

**Textile materials and
decorative techniques**

2. přednáška

Téma přednášky

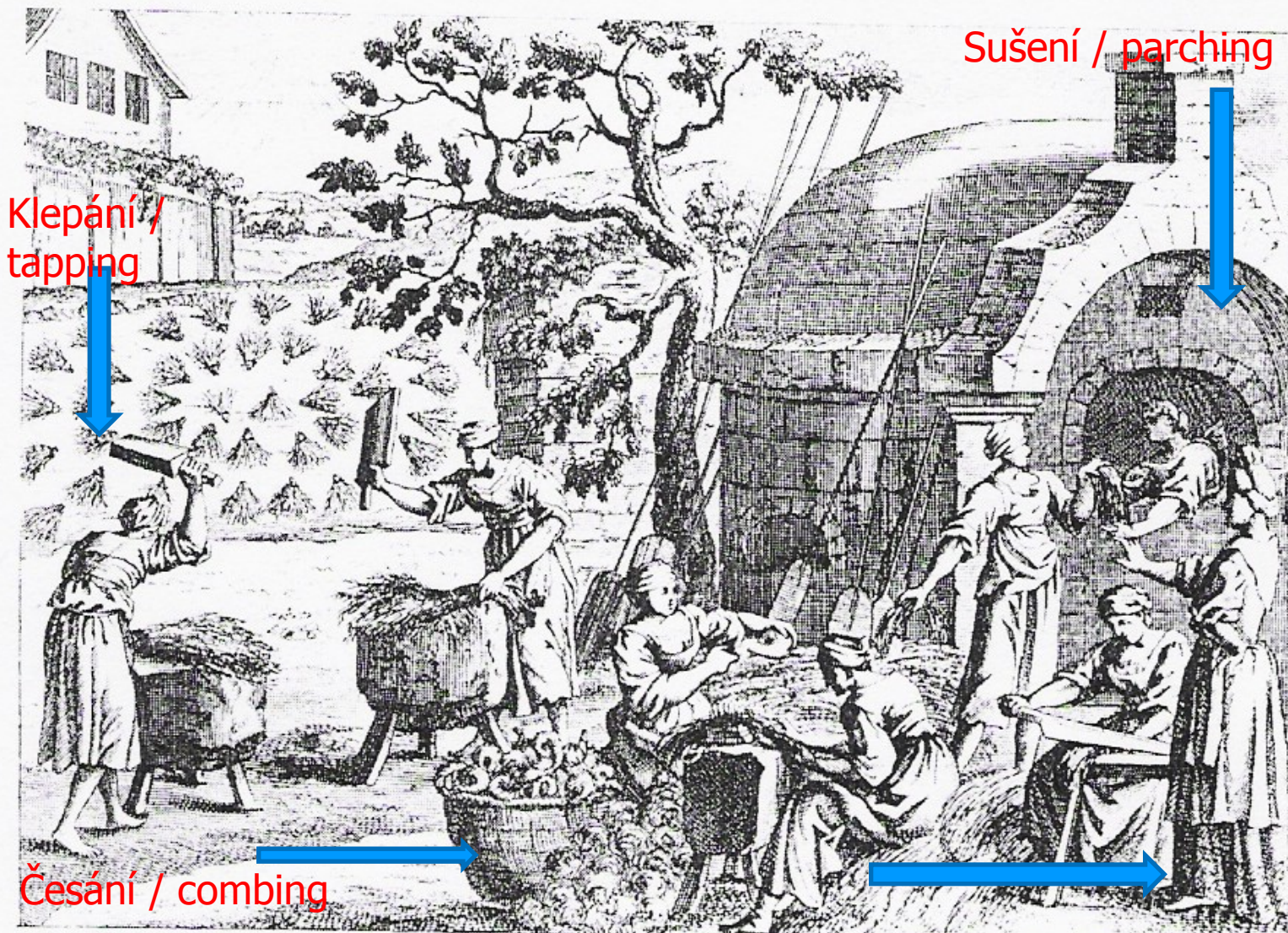
Lecture topic

- **Tvorba příze a niti ze lnu a konopí**

Creating yarn from flax and hemp

■ Zpracování lnu a konopí / Processing flax and hemp

setba	-	sowing
sklizeň stonků	-	harvest of stalk
sušení	-	parch
lámání	-	break
tření, drhnutí	-	tap and stroke
česání	-	comb
spřádání	-	spin
měření	-	measure
namotávání na cívky	-	reel up

Klepání /
tapping

Sušení / parching

Česání / combing

Lámání stonku na trdlici / breaking by brake

191 Flachsarbeit (Rösten, Dörren, Brechen, Schwingen, Hecheln),
Kupferstich, 17. Jh.

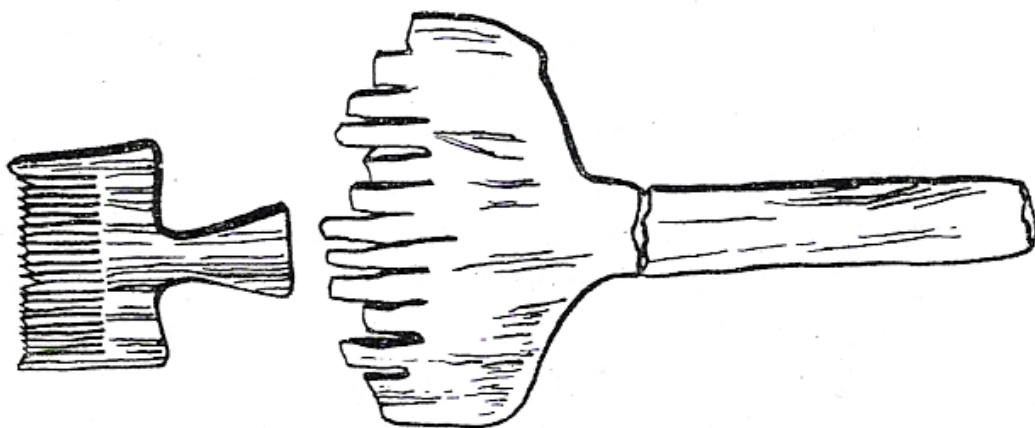
namáčení lnu / soak in water

The stems are soaked in water

Hřeben, Štětín, 11. stol. (Podle Wiczorowskiego.)

Hřeben na česání vláken, ves Roždestveno v Tulské oblasti, přelom 19. a 20. století. (Podle Lebedevové.)

Hřeben na česání vláken, Gdaňsk, 12. stol. (Podle Kamińskiej a Nahlíka.)

Hřebeny – drhleny / combs,

drhlen = one of term
in czech language,
dialect

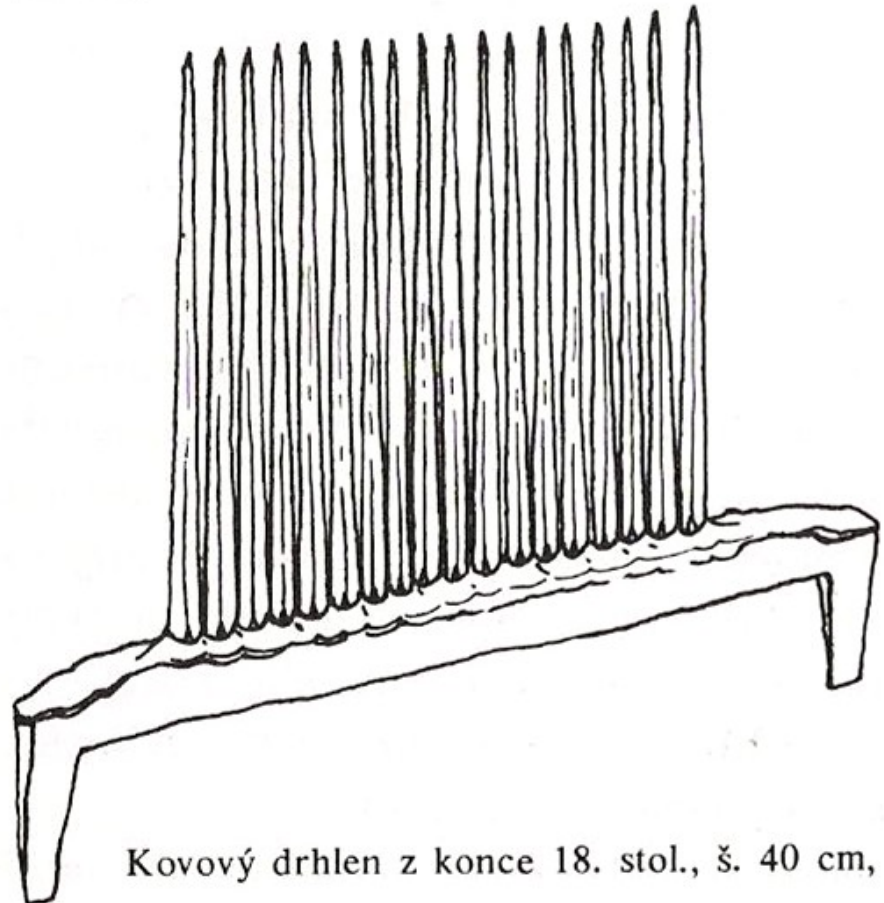
archeologické nálezy /
archeological finds

Drhleny – 19. stol. / Combs - 19. cent.

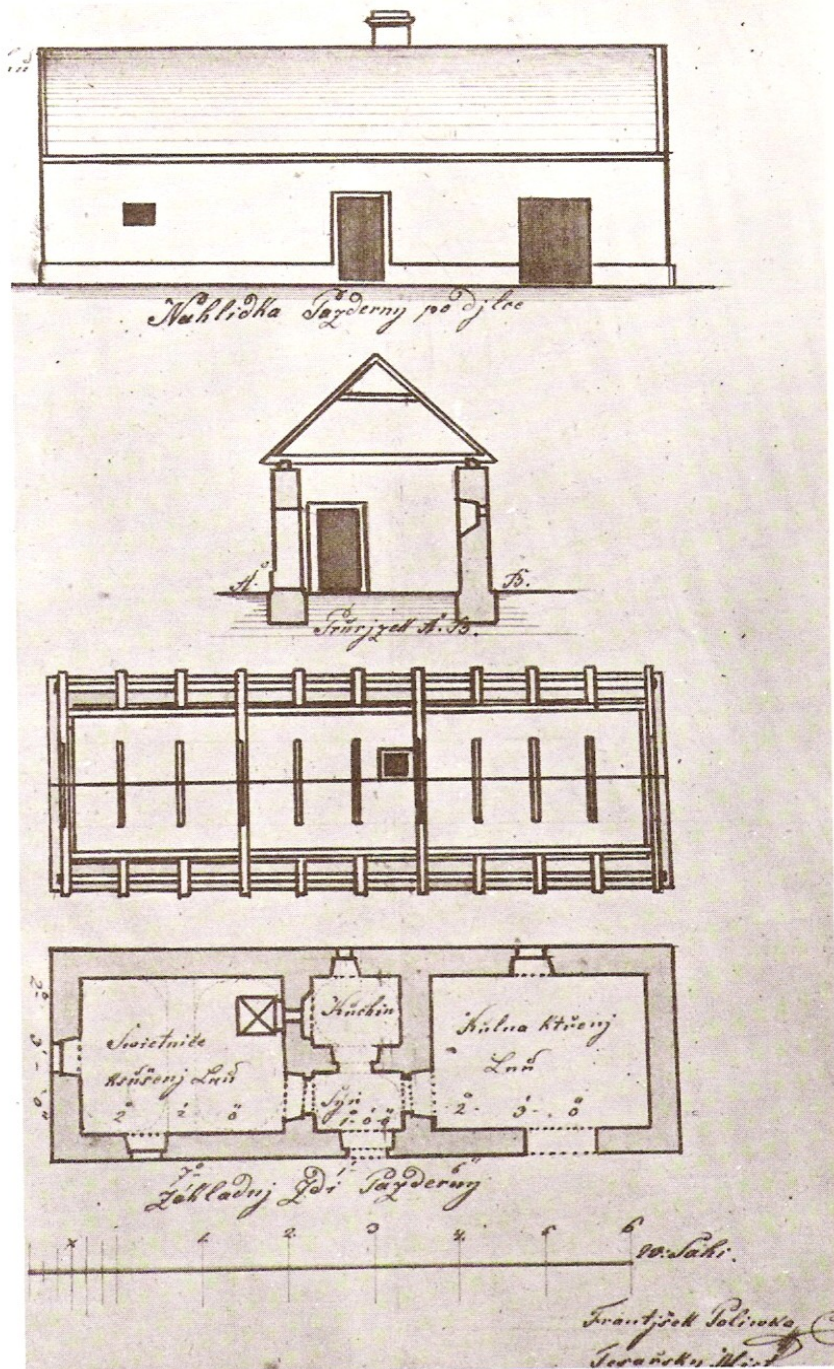
vlakna.

Kovový drhlen z konce 18. stol., š. 40 cm, v. zu

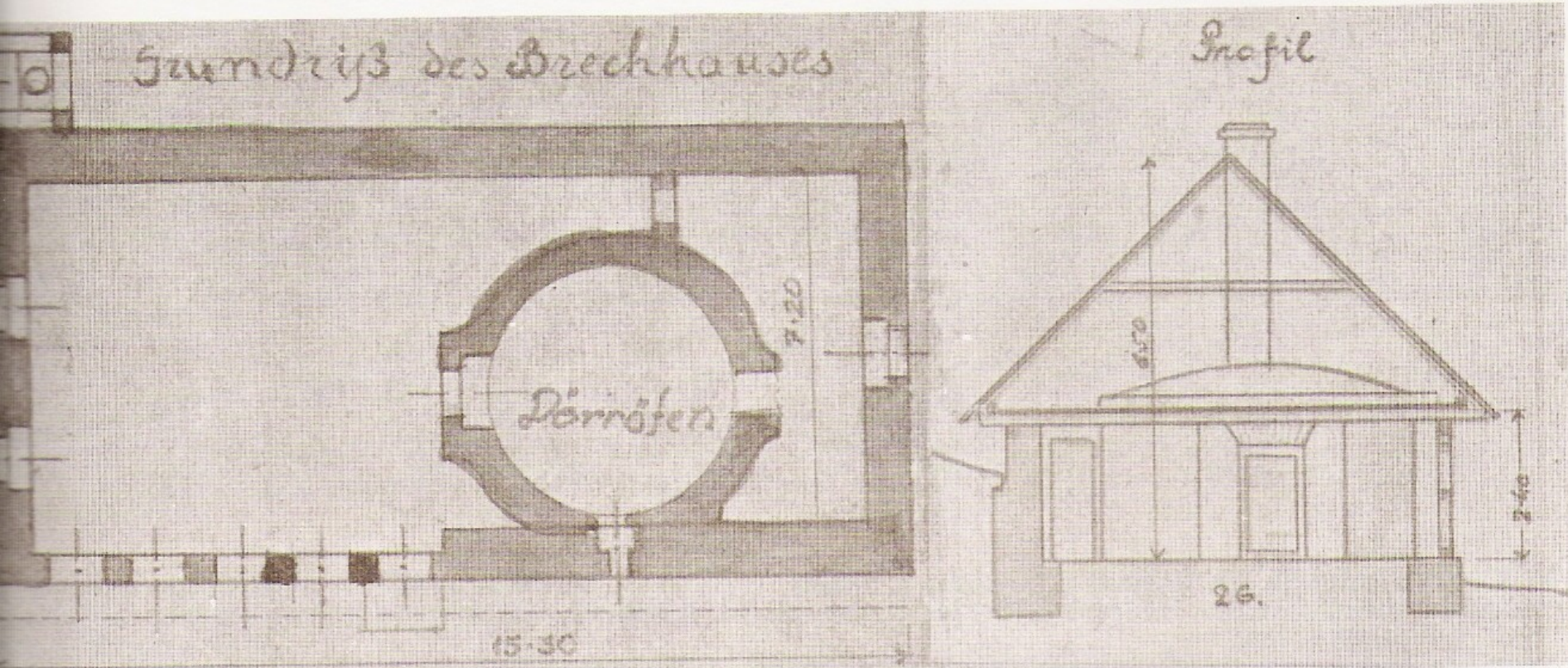
Sušení lnu – pazdery, sušírny, tírny.

Parch of flax in parch houses
named pazderna or tírna.

- Obecní sušárna lnu, Kejžice, Pardubický kr., 1853.
- Municipal parch house, Kejžice, region Pardubice, 1853.

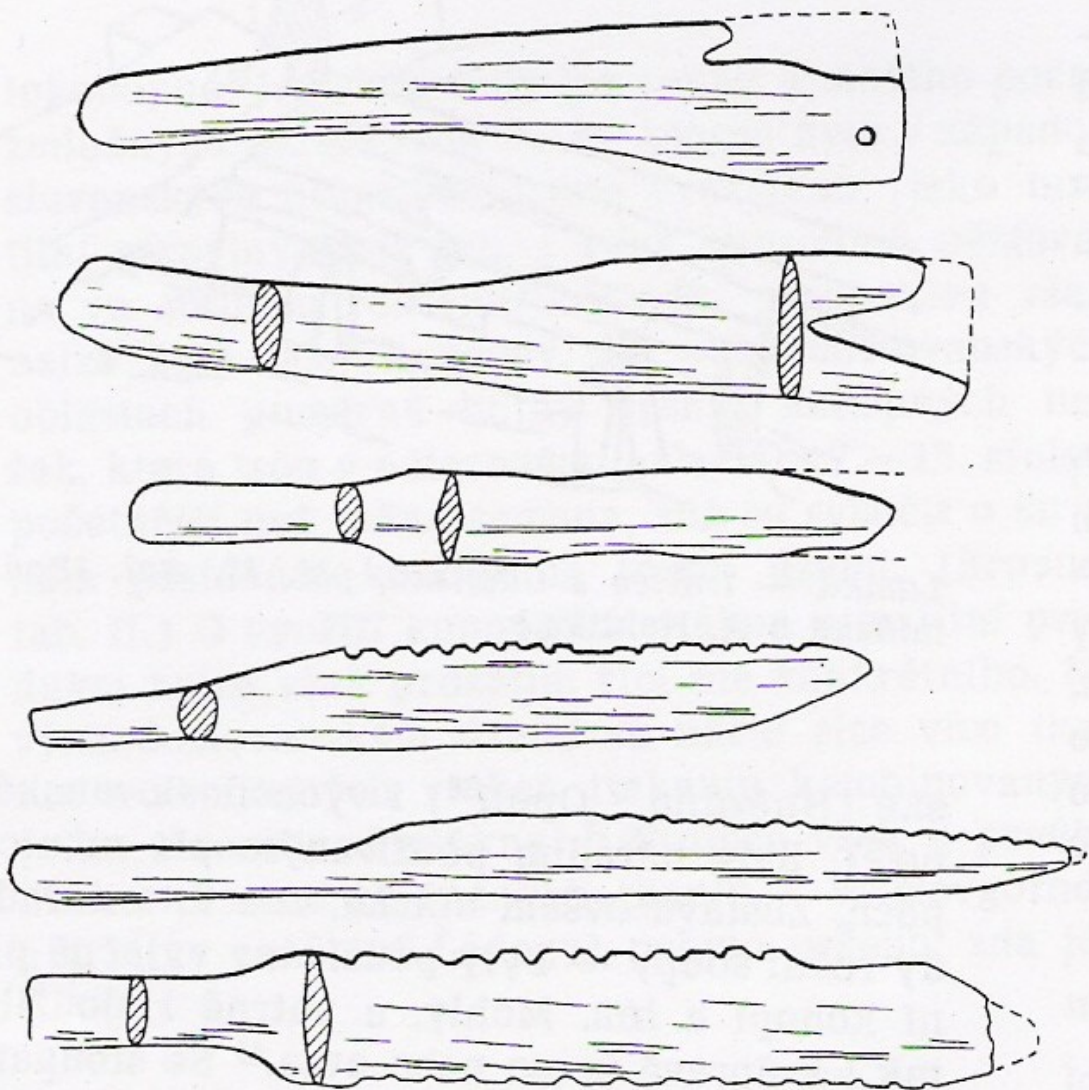

- Manufakturní sušárna Inu, Kamenec, okr. Náchod, konec 19. stol.
- Parch house of manufacture, Kamenec, region Náchod, end of 19. cent.

Tření Inu
třepačky

/

Tap of
flax — type
of hammer
called
třepačka

Třepačky ze Staré Ladogy, 7.—10. stol. (Podle Orlova.)

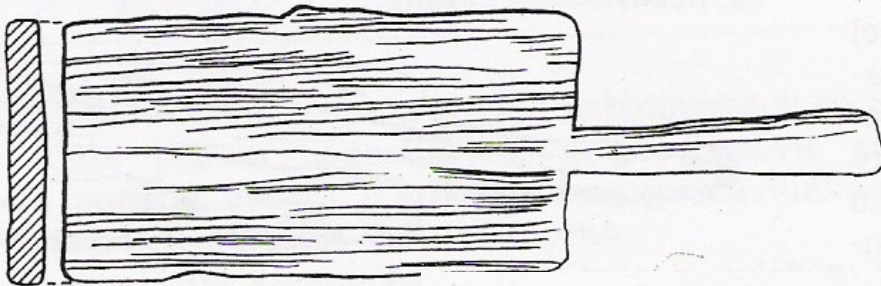
archeologické nálezy
/ archeological finds

Třepačka z Gdańska, 11. století. (Podle Kamińskiej a Nahlika.)

Píst-třepačka z Hnězdna, 11.–13. stol. (Podle Dziekońskiego a Kóčky.)

Tzv. tlouk, Hnězdno, 11.–13. stol. (Podle Dziekońskiego a Kóčky.)

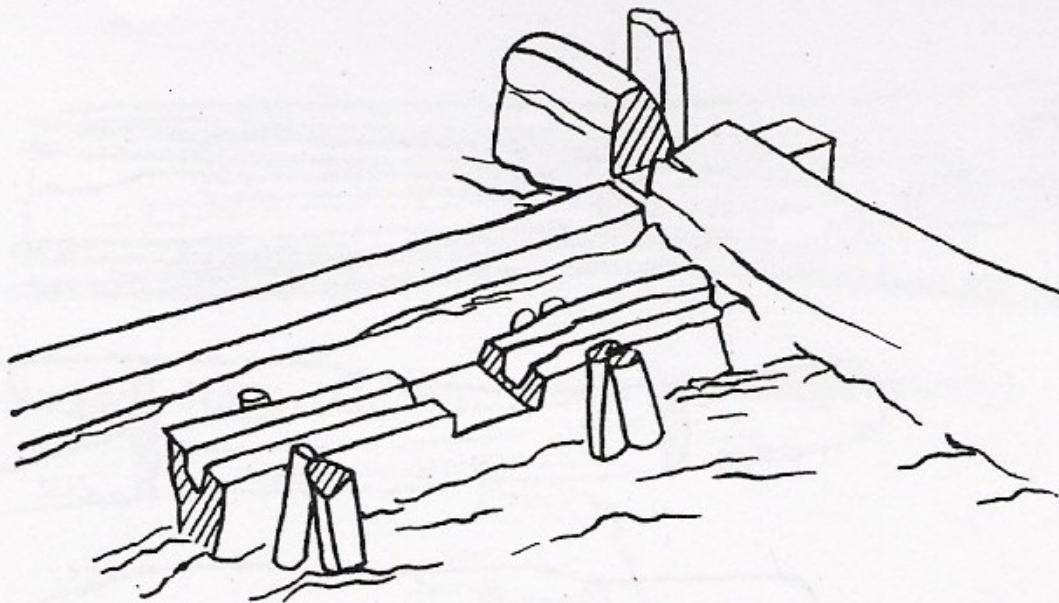
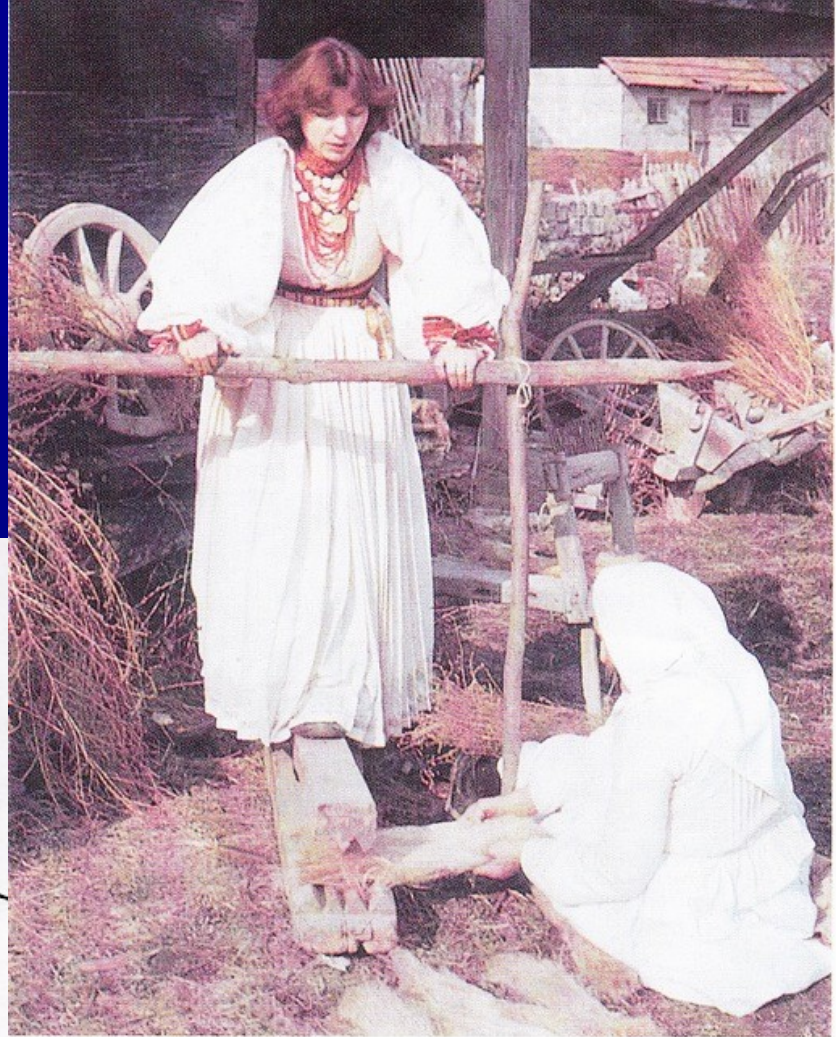

**Třepačky =
písty, tlouky**

Hammers –
regional called
třepačka,
tlouk, píst

Lámání Inu / Break of flax steams

Lamka - posanina, Chorvatsko, 20. stol. / Brake regional called posanina, Croatia, 20. cent.

Lamka — trdlice z Gdańska, pol. 11. stol. (Podle J. Kamińskiej a A. Nahlika.)

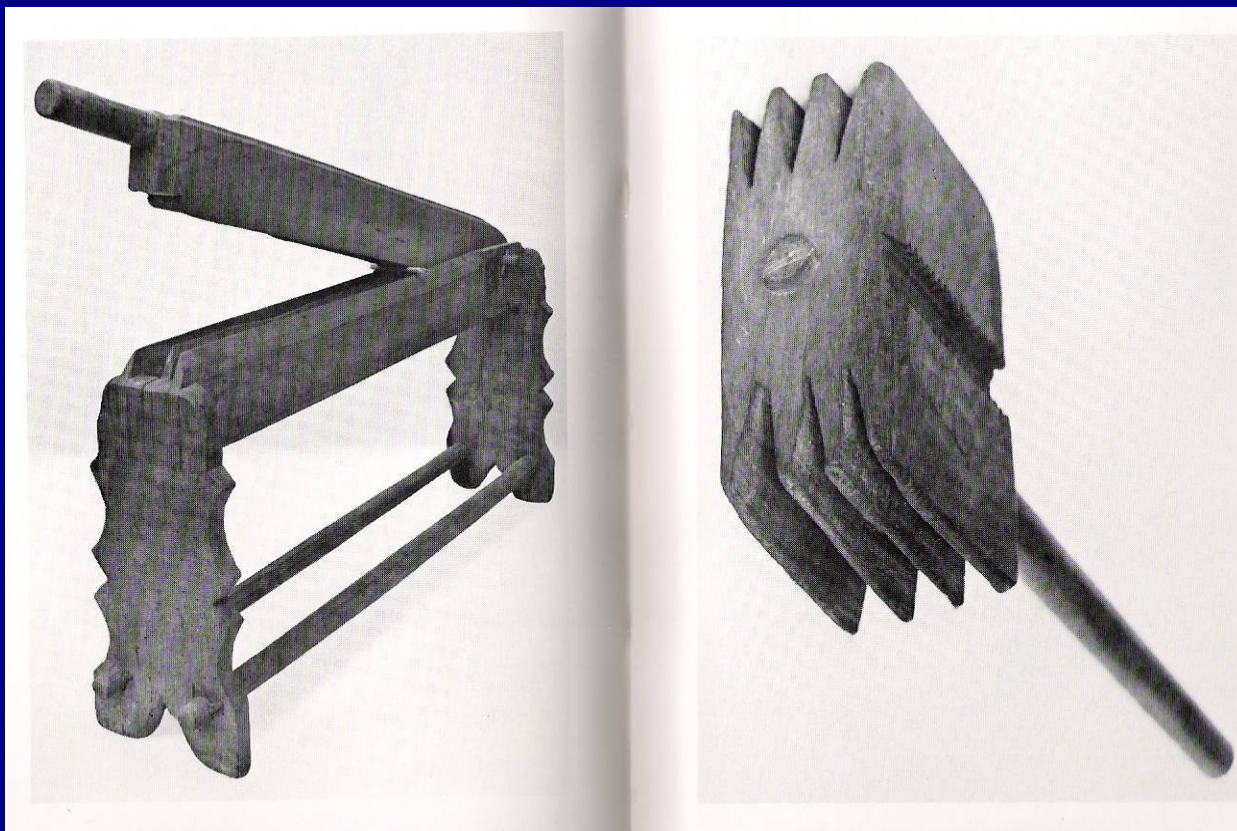
Lamka — trdlice, Gdańsko, Polsko, pol. 11. stol. / Brake called lamka or trdlice, Gdańsk, Poland, 11. cent.

Trdlice s jedním nožem, Orlické hory, poč. 20. stol.
Brake called trdlice with 1 knife, Mountains Orlicke hory,
beginning 20. stol.

Mědlice a palička, Německo - Dolní Sasko

Brake called mědlice, hammer for braken, Germany, end of 19. century.

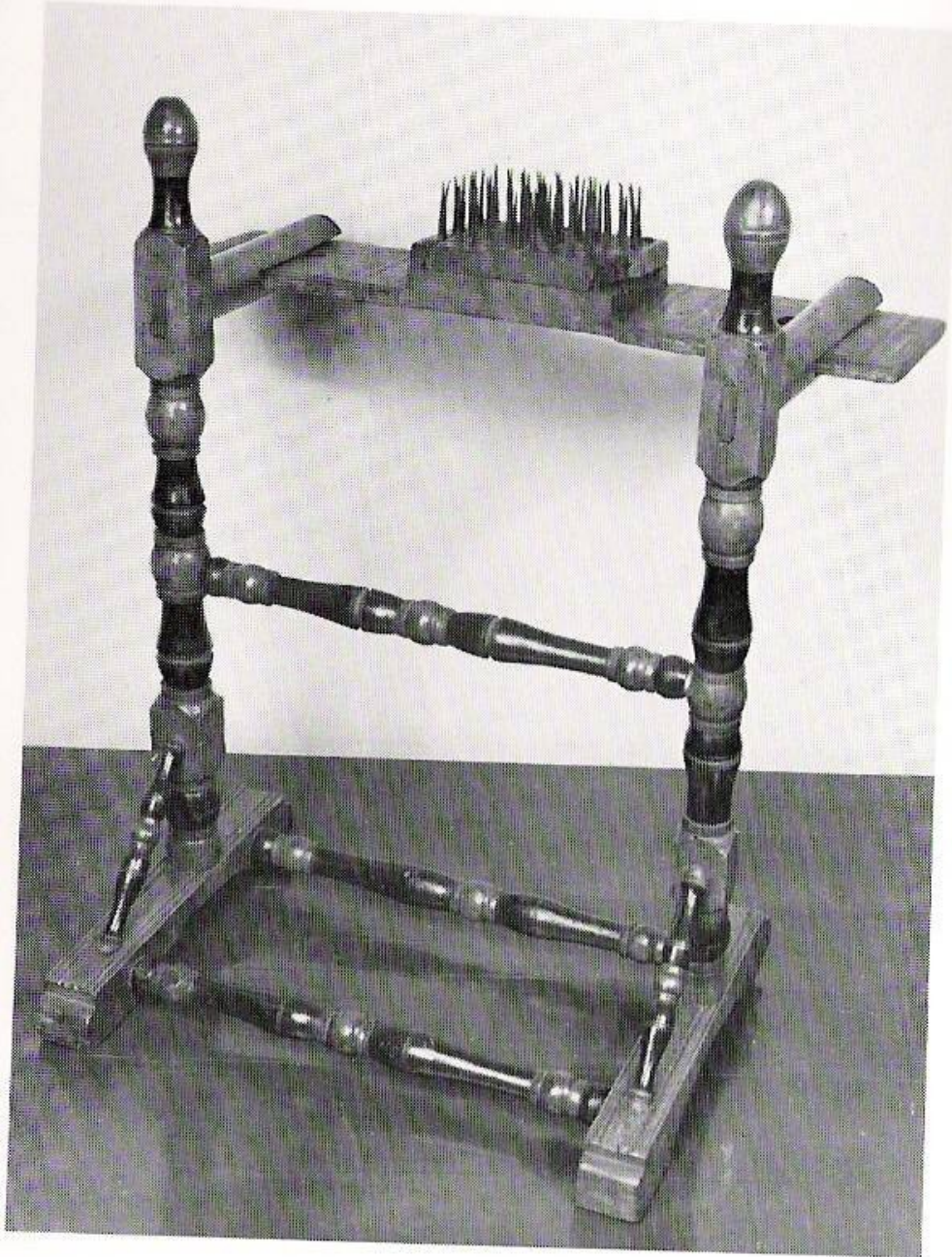
Česání Inu / Comb of flax

Vochle, hachle –
vestfálská a ruční
/ Hackle with iron
teeth, called
vochle or hachle,
2 types.

Orlické hory, poč.
20. stol. /
Mountains Orlické
hory, beginning
20. cent.

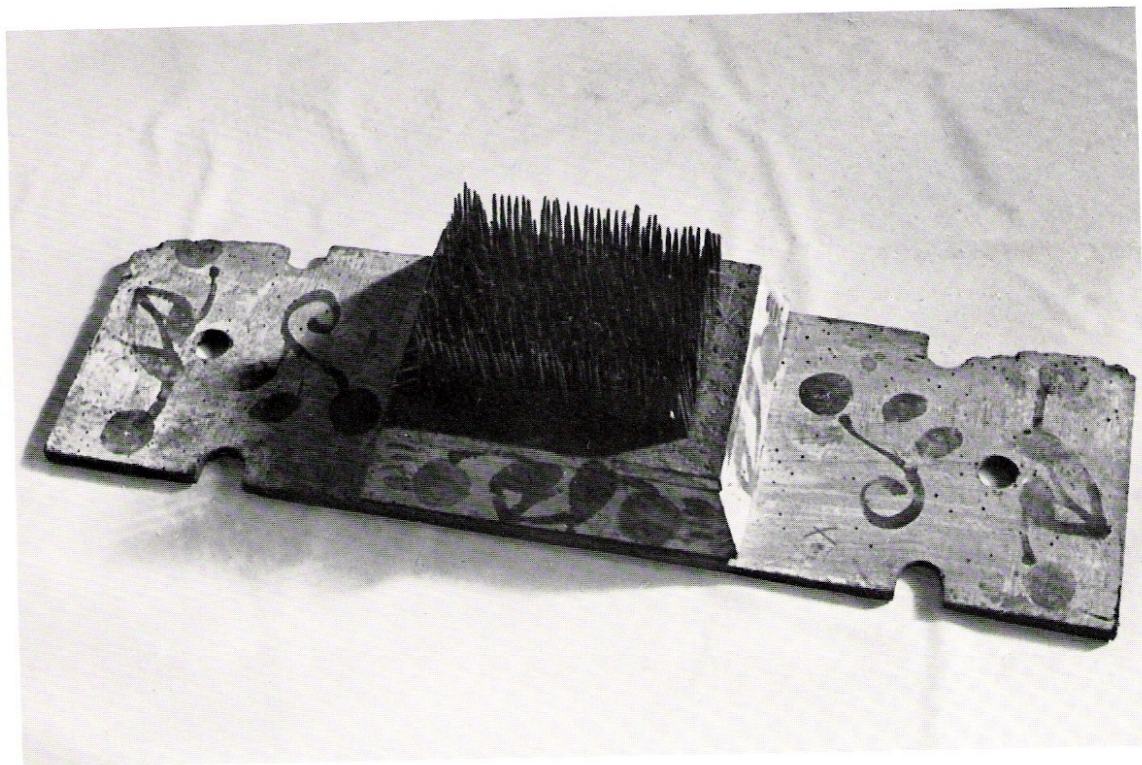

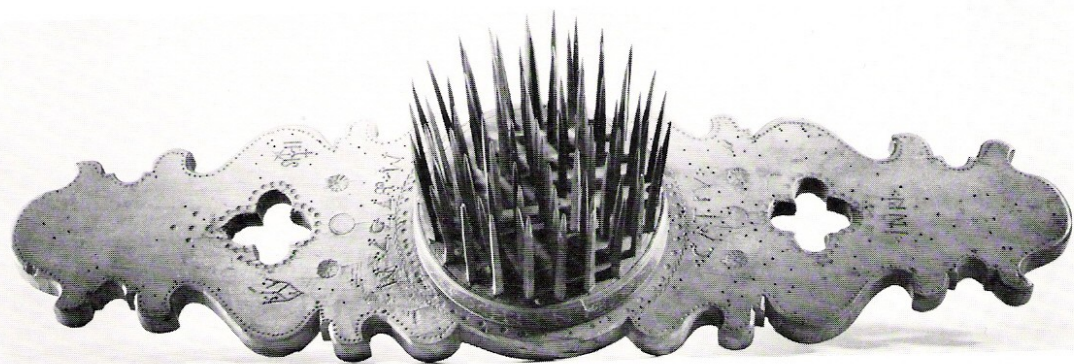
Vochle ve stojanu
/hackle with stand

Německo, Šlesvicko –
Holštýnsko, 19. stol. /
Germany, 19. centr.

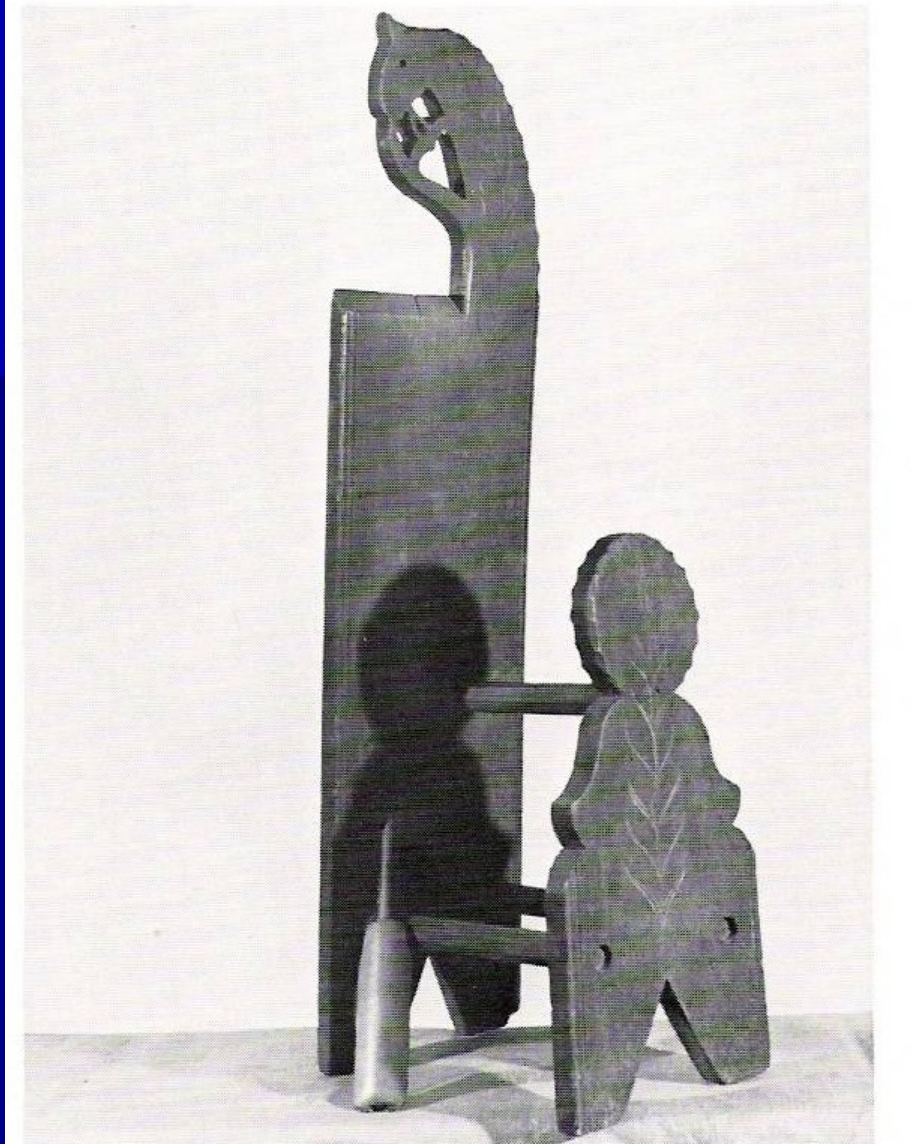

Vochle –
Německo, Dolní
Sasko, 19. stol. /
Hackle, Germany,
19. centr.

Vochle –
Rakousko, 1737. /
Hackle, Austria,
1737.

Flachsschwinge (zvířecí hlava),
Německo, Dolní Sasko, 1817. /
Type of brake called
flachsschwinge. Germany,
1817.

Práce s hachlí, Rumunsko, 20. stol.
/ Work with hackle, Romania, 20.
centr.

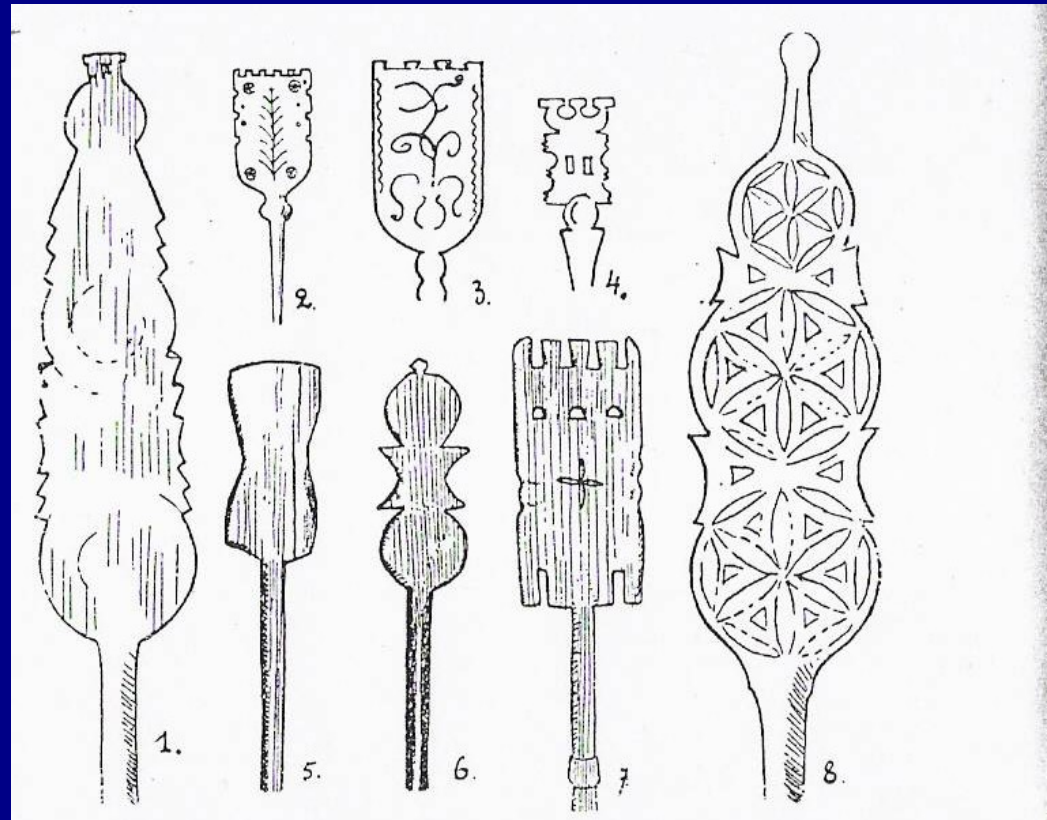
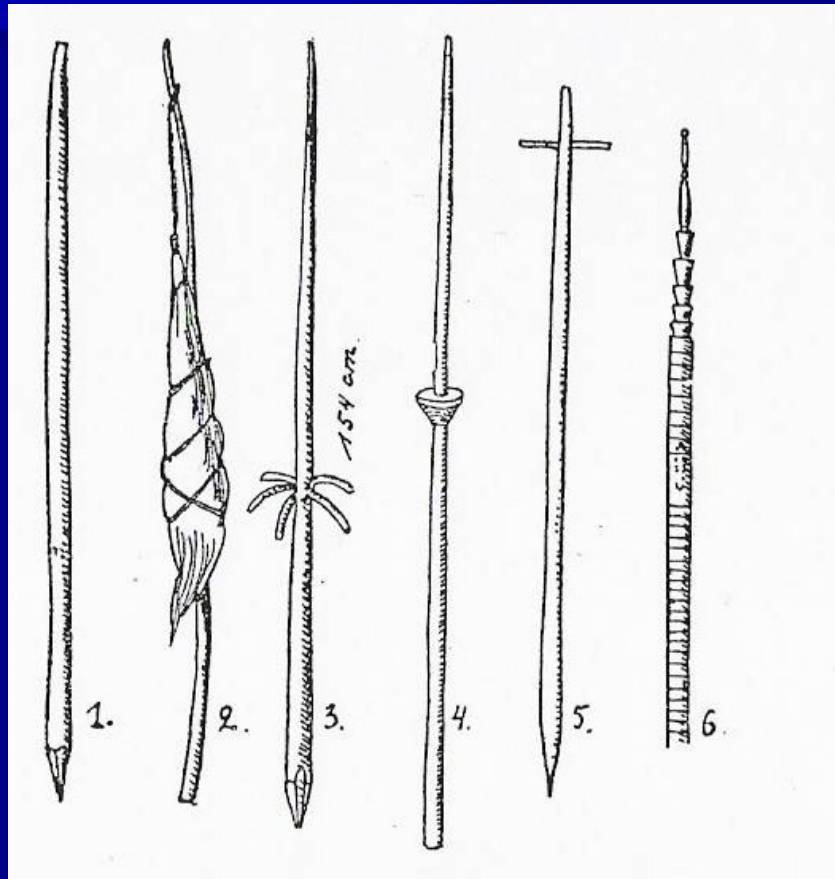

vochličky pro jemné
česání /
type of hackle for fine
combing

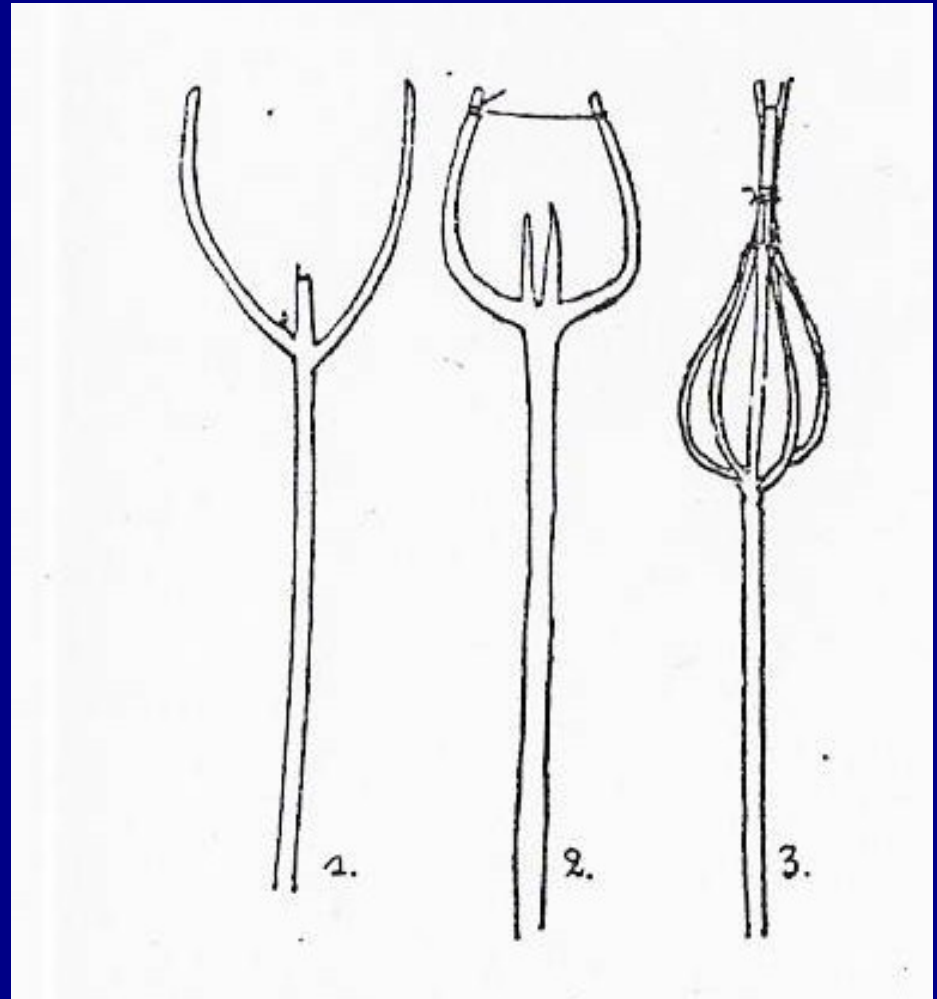
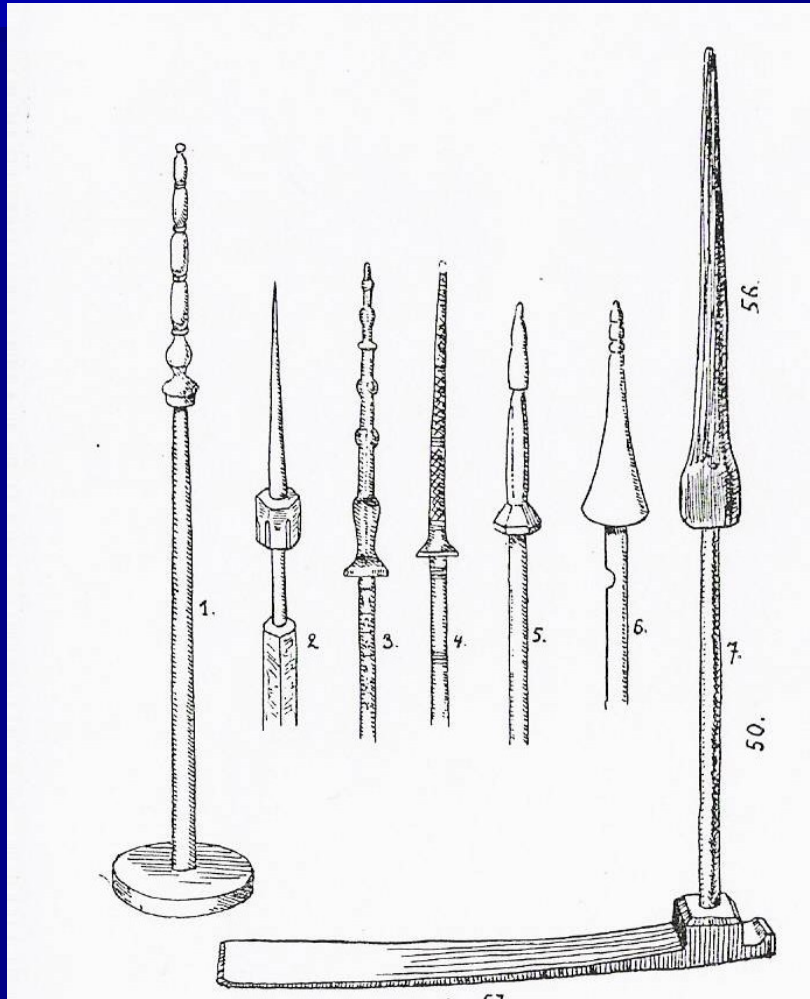

Přeslice jehlicové a lopatkové / Distaffs, pin and shovel type

Přeslice kuželkové a vidlicové / Distaffs, skittle and fork type

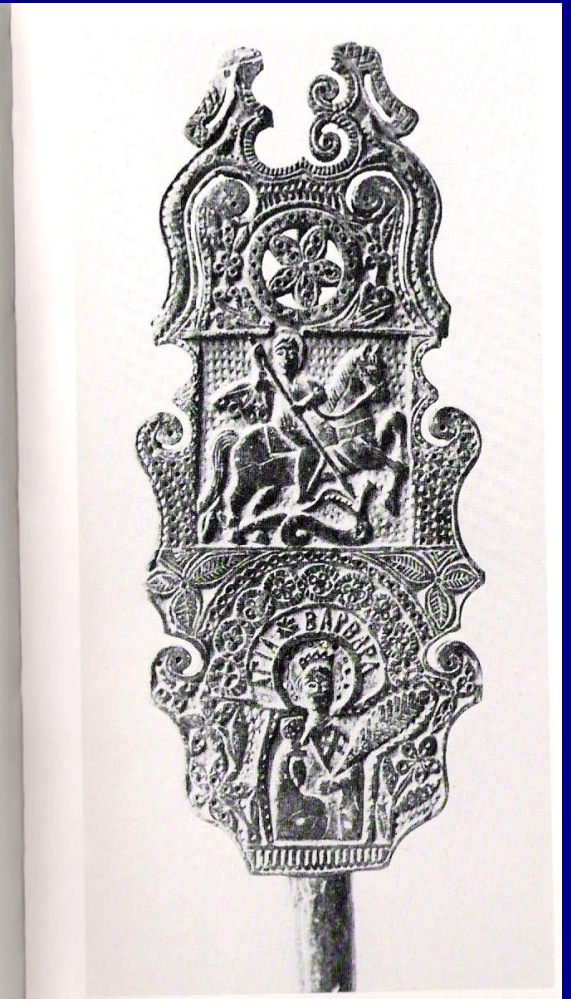
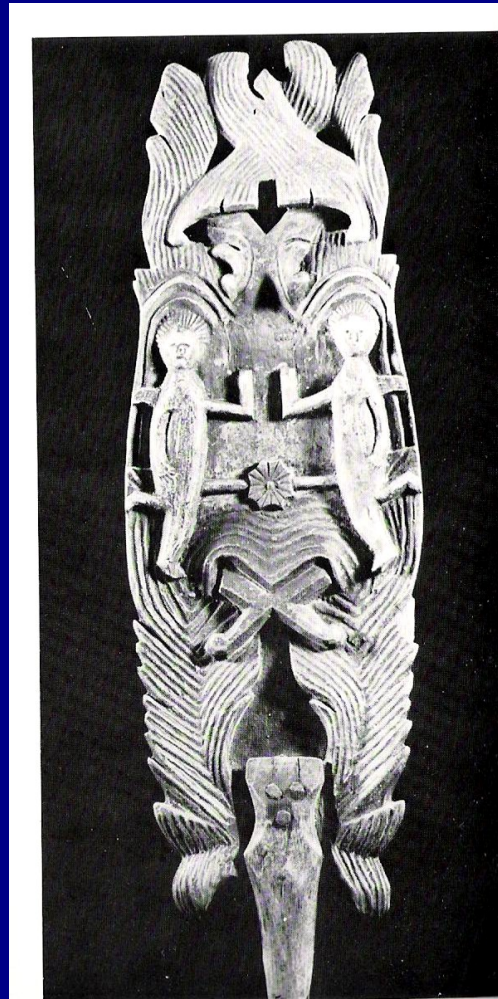
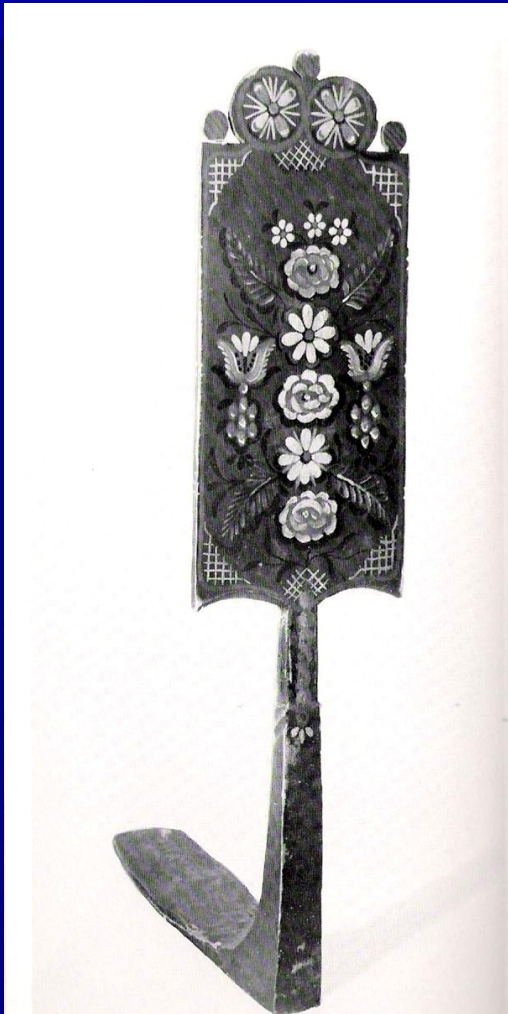

**Přeslice vidlicová – Itálie, Aostal /
Fork distaff, Italy – Aostal.**

Přeslice lopatkové – Rusko, Finsko, Řecko (19.–20.stol.) /
Shovel distaffs – Russia, Finland, Grece (19.-20. centr.)

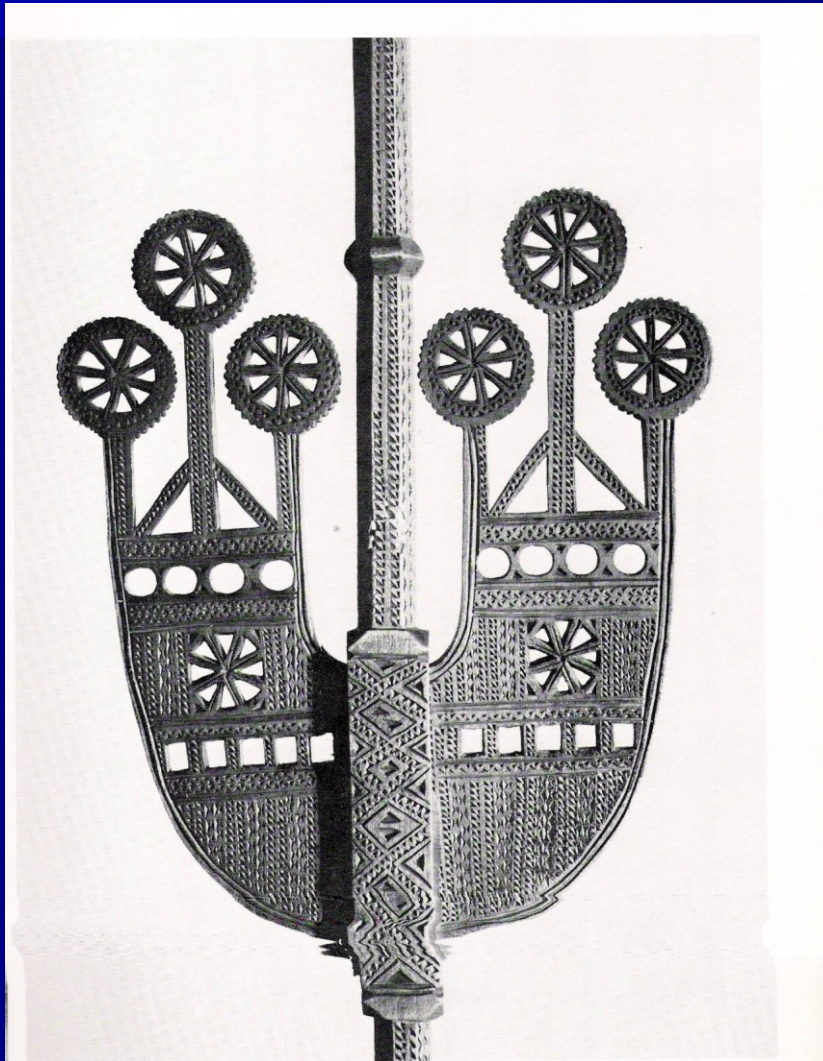
Přeslice jehlicové a vidlicové – Itálie, Rakousko /

Pin and fork distaffs, Italy and Austria

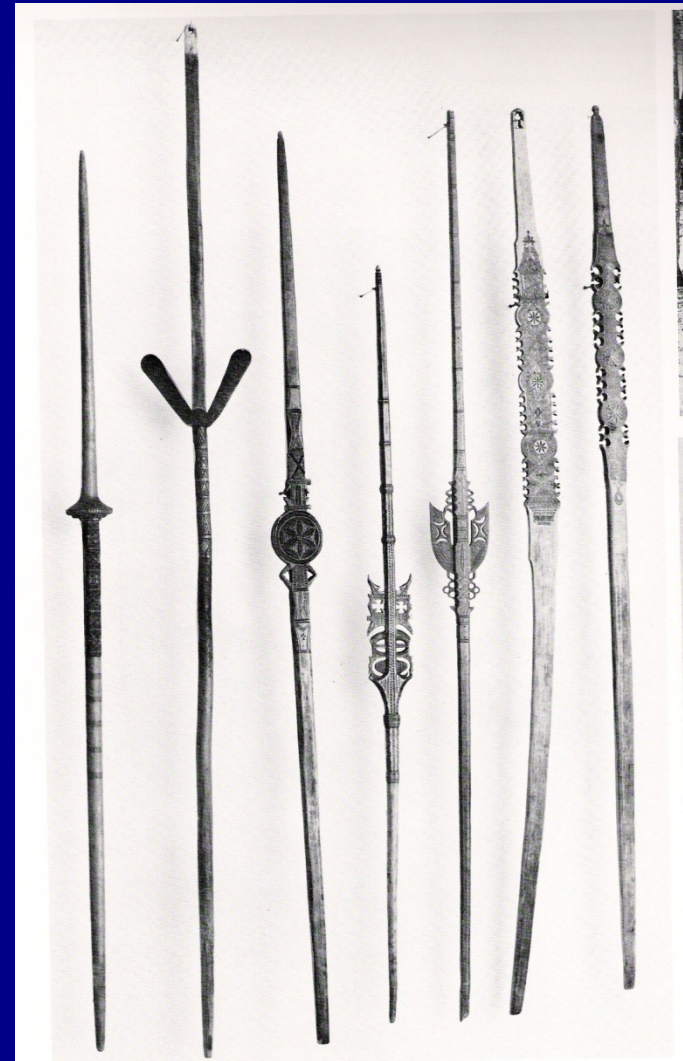

Přeslice –vidlicové a jehlicové, Transilvánie, Rumunsko
Fork and pin distaffs, Transilvania, Romania.

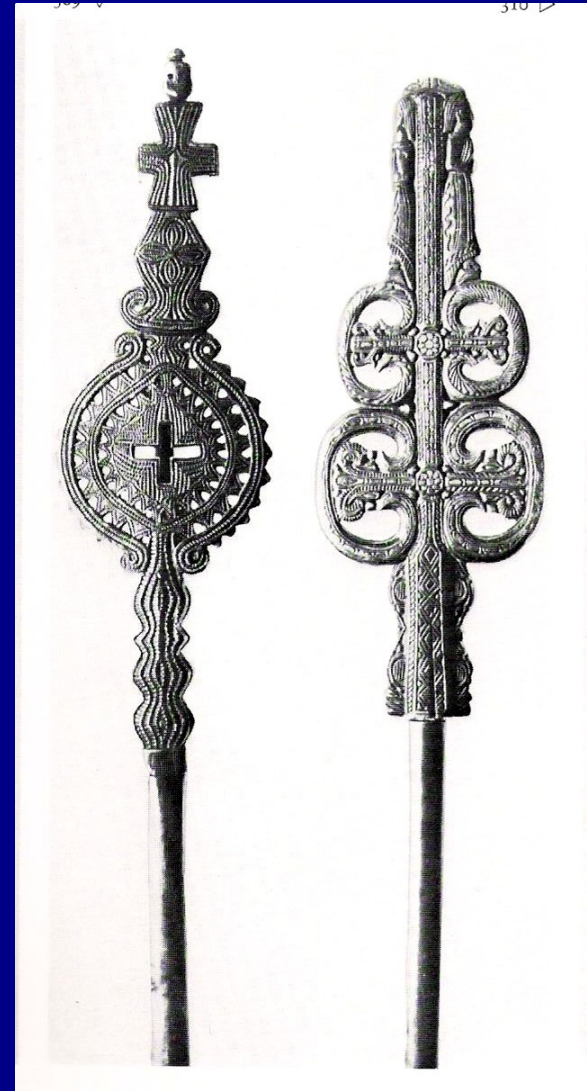
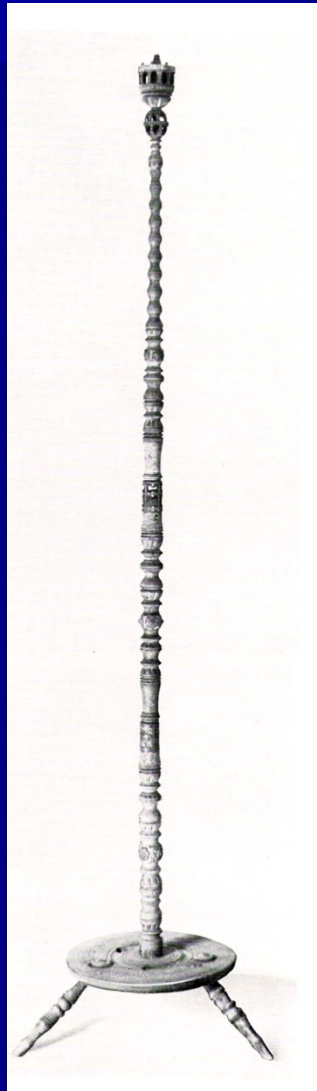

151

152

Přeslice jehlicové, Německo, Bavorsko okolo r. 1800 /
Pin distaffs, Germany, around 1800.

Předení

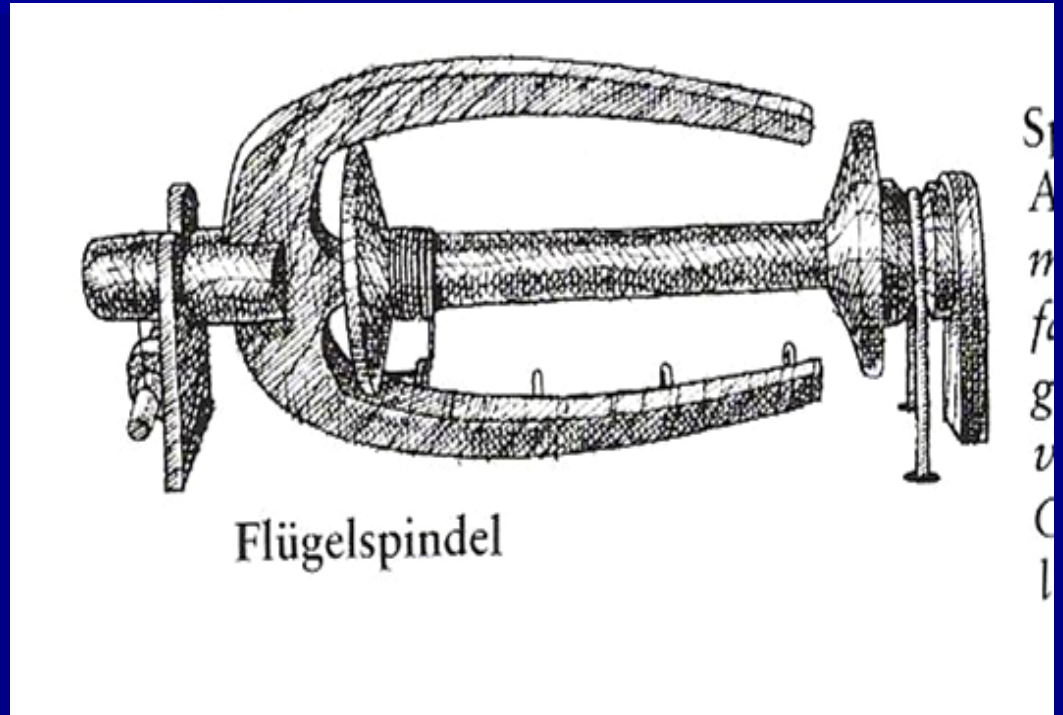

7 Kienspan im Mund gehalten, Holzschnitt, 16. Jh.

Vřetena / Spindles

Handspindel

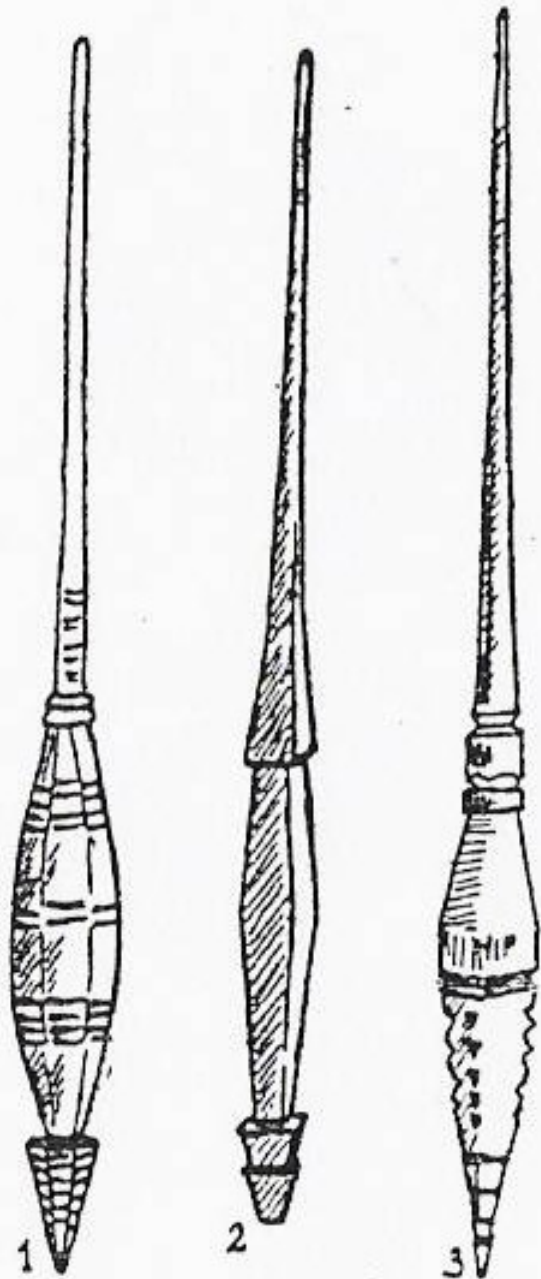
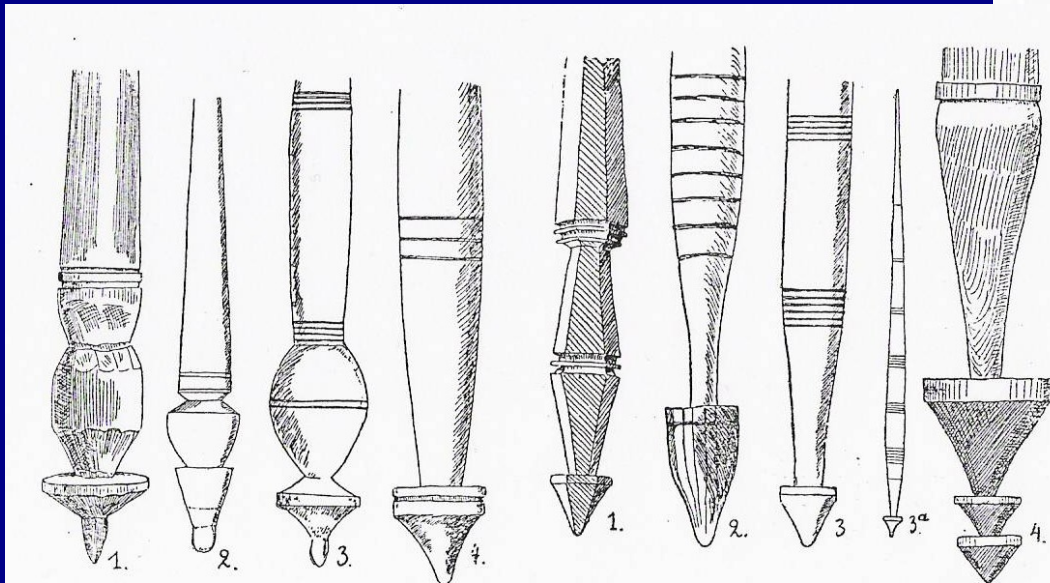
Flügelspindel

Ruční vřeteno / hand spindle

Vřeteno z kolovratu / spindle of a spinning wheel

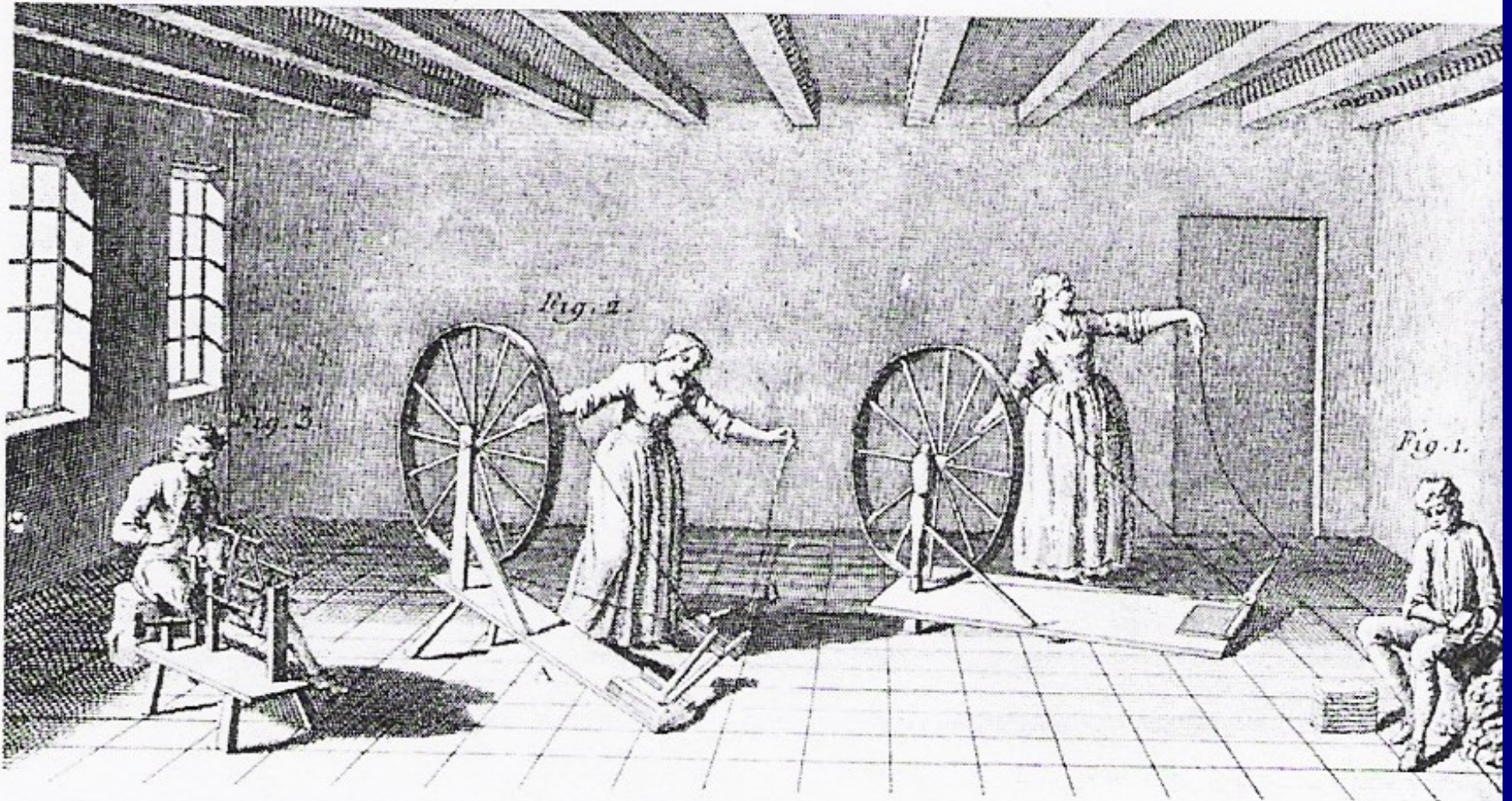

Ruční vřetena / hand spindle

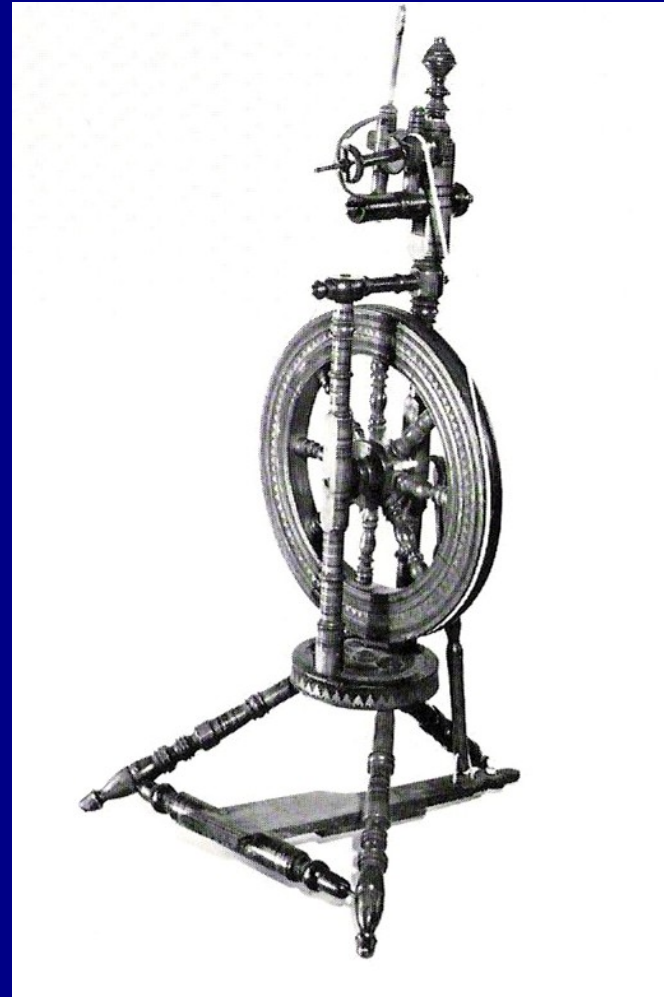
Kolovraty / spinning-wheels

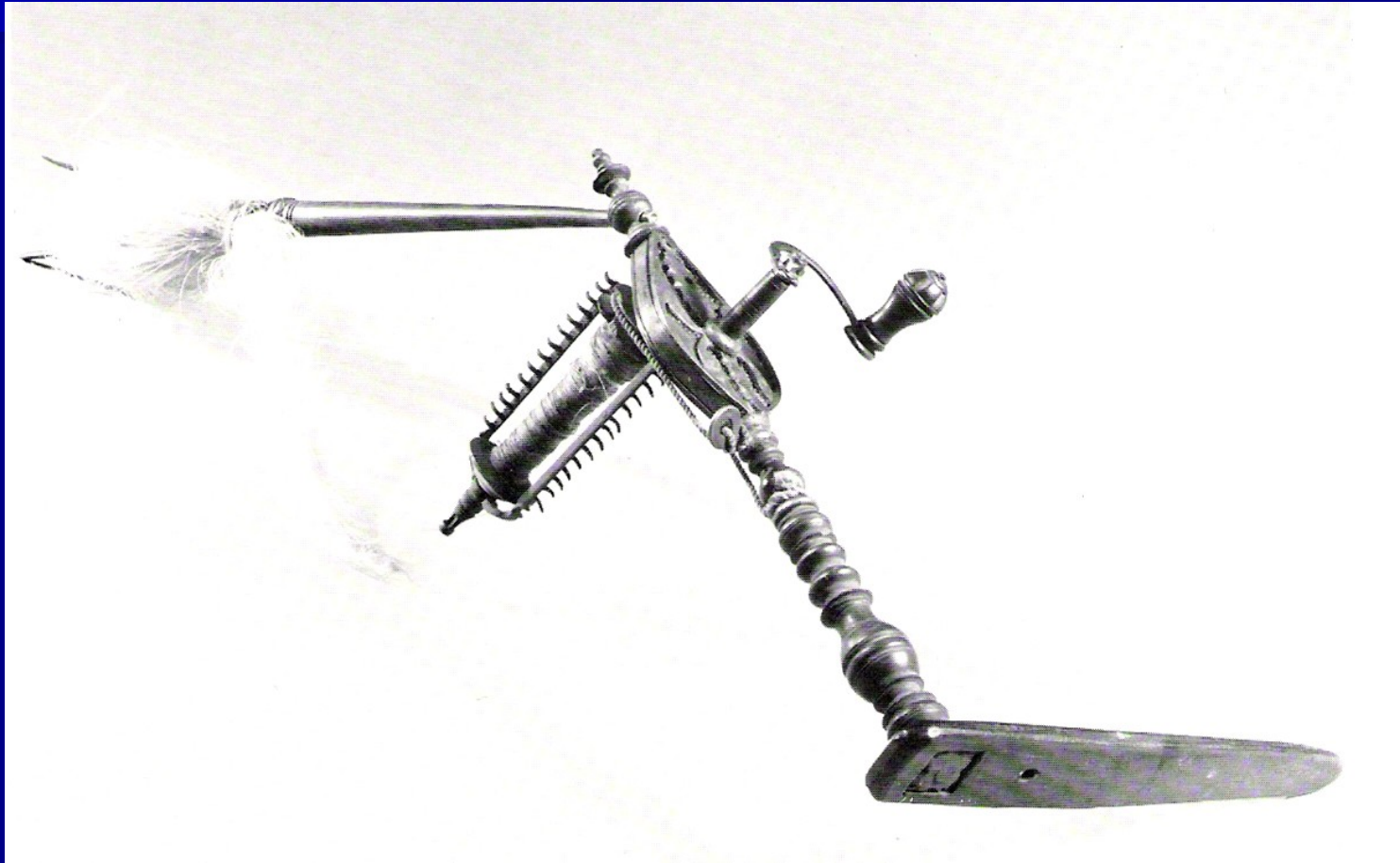
192 Spinnen mit dem Handspinnrad, Kupferstich, 1765

ležatý a stojatý kolovrat / spinning wheels – horizontal and vertical types

**Dámský kolovrat – okolo r. 1780 /
lady's spinning wheel, around 1780**

**Předení jako společenská událost, mědiryt okolo r. 1785
/ Using lady s spinning wheel , engraving around 1785**

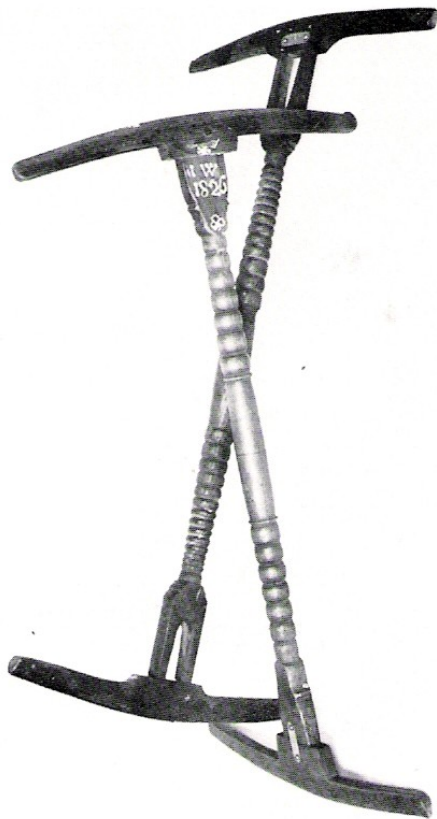
193 Spinnen mit dem Damenspinrad, Kupferstich, um 1785

Přesukovací kolovraty pro cívky, Rakousko a Německo - Sasko
Spinning wheels for wind up of yarn, Austria und Germany

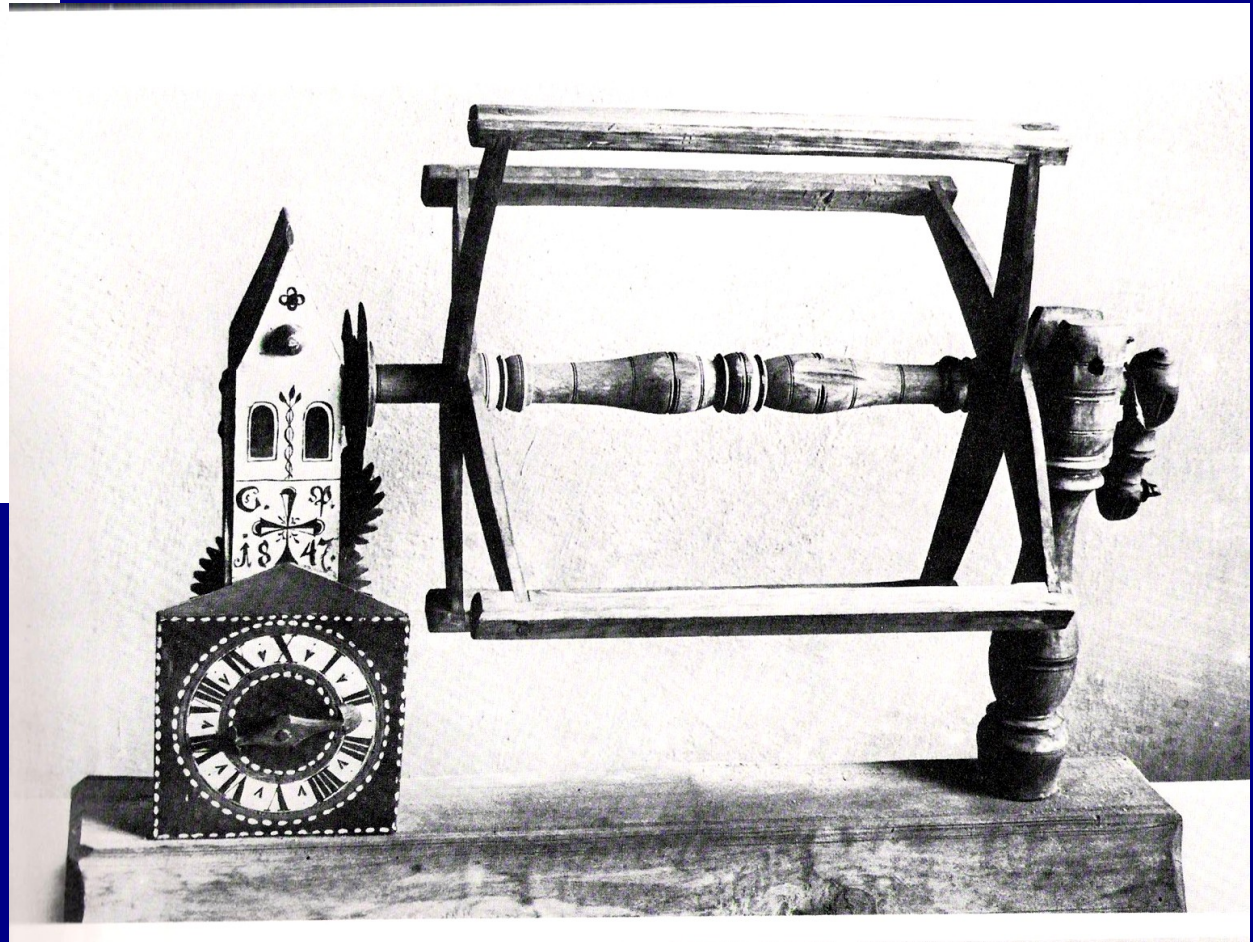

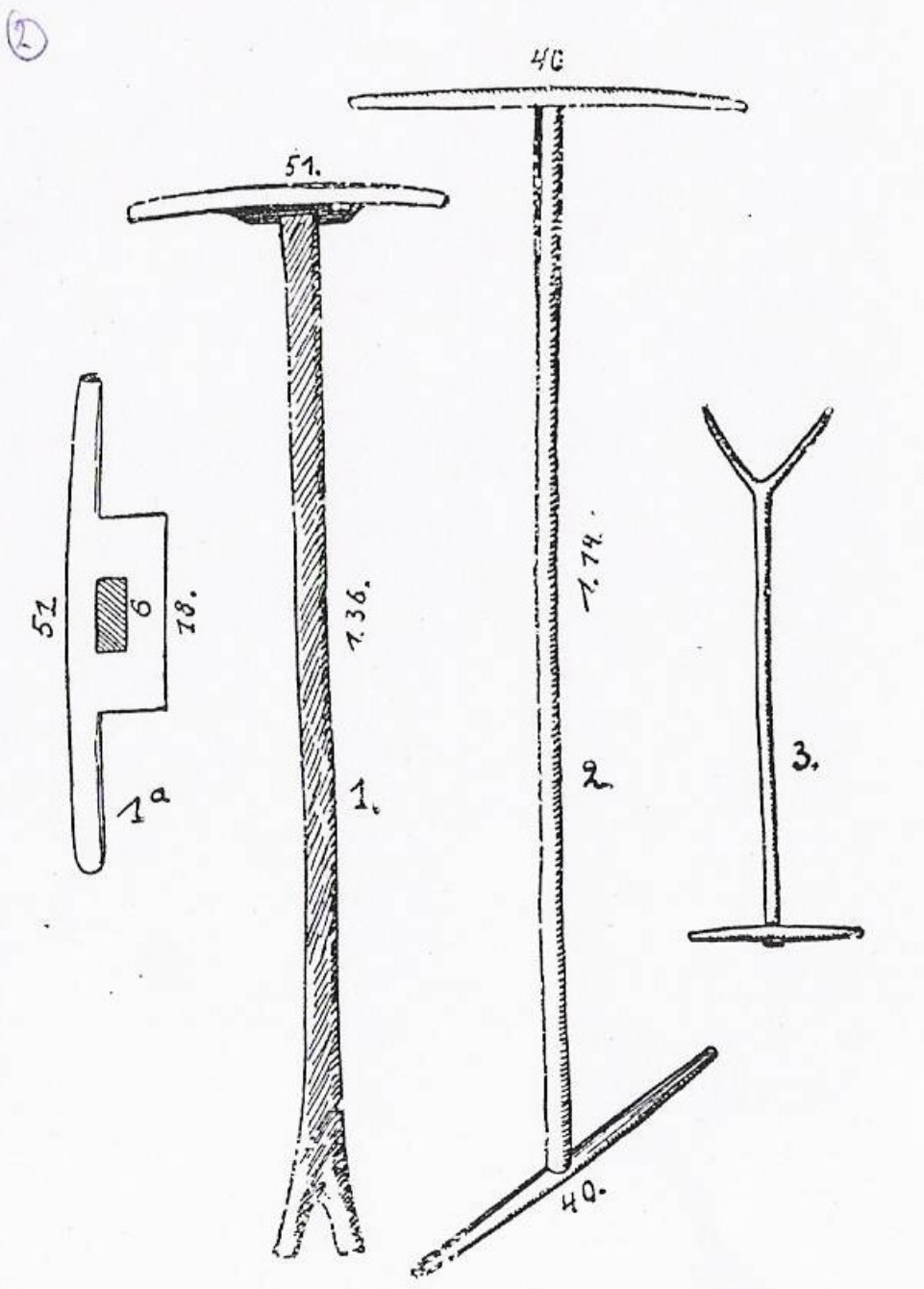
Motovidla - ruční a stojánkové Hand twister, standing twister

Motovidlo počítací,
Německo, Bavorsko,
1847.

Twister with counting
inclusion, Germany,
1847.

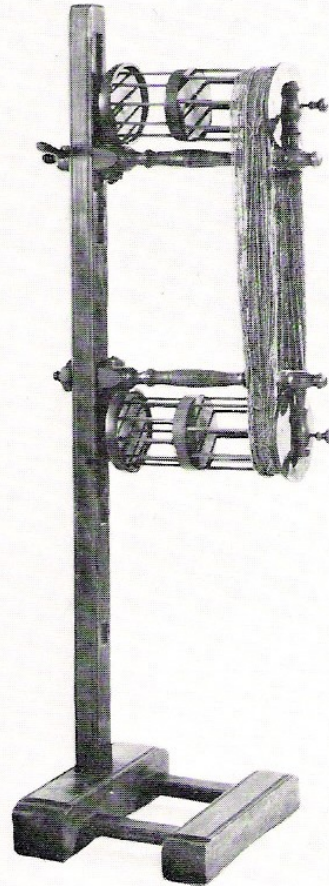
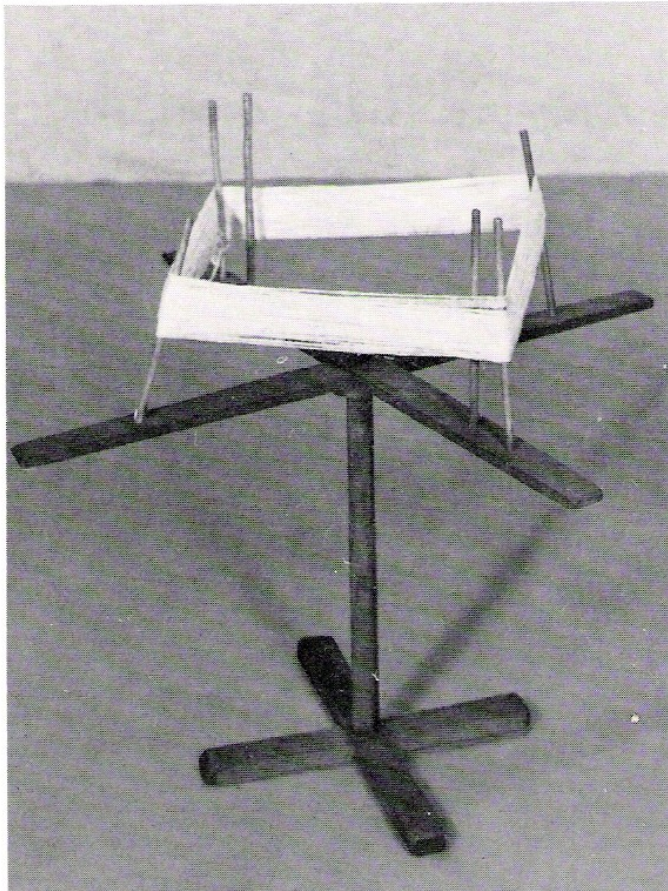

Motovidla / Hand twister

Vijáčky na přízi / Reels for yarn

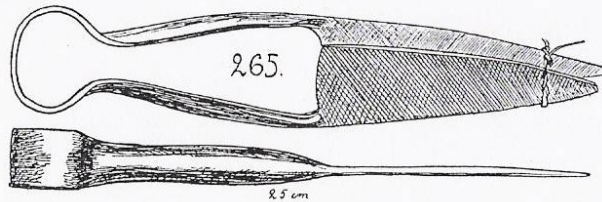

Nashledanou příští týden

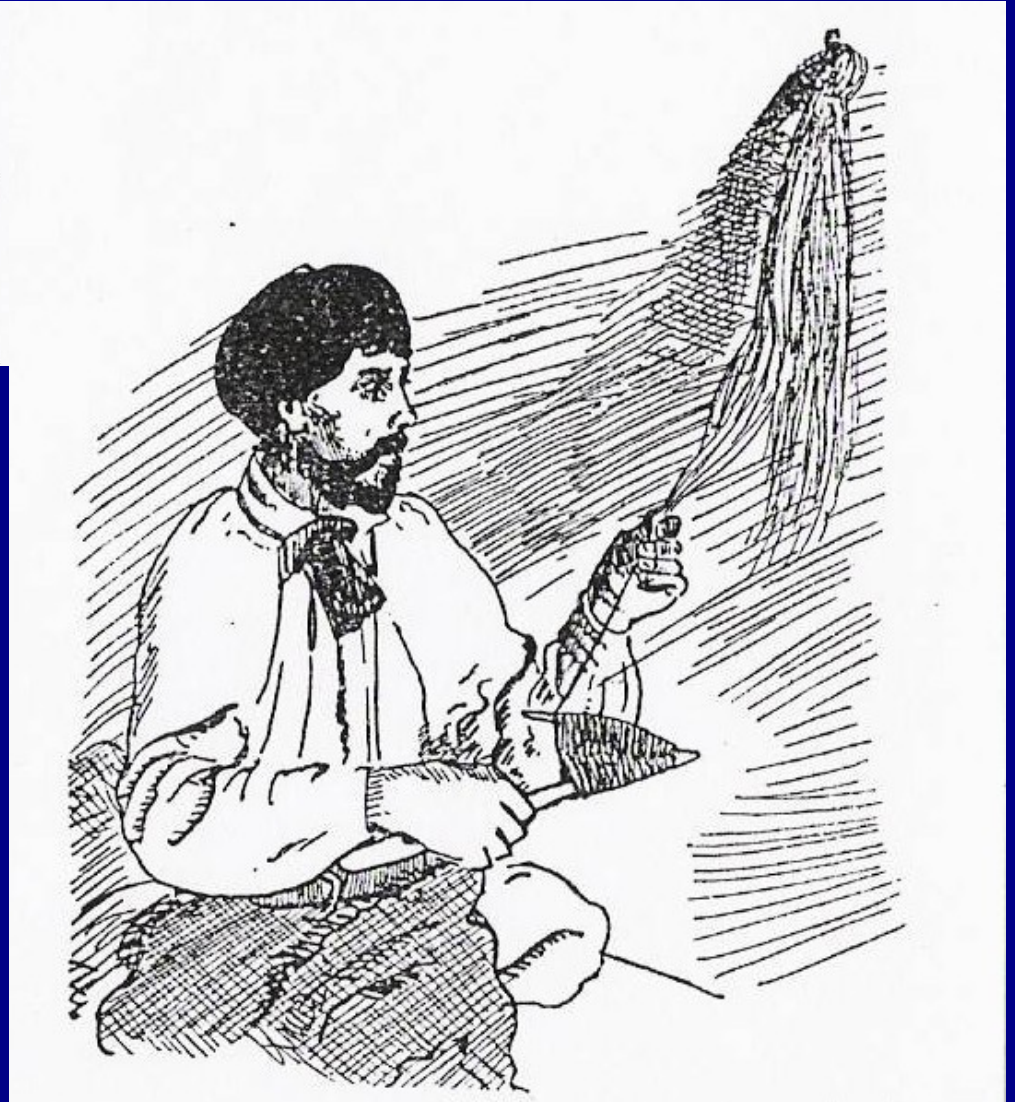
See you next week

Zpracování vlny / Wool processing

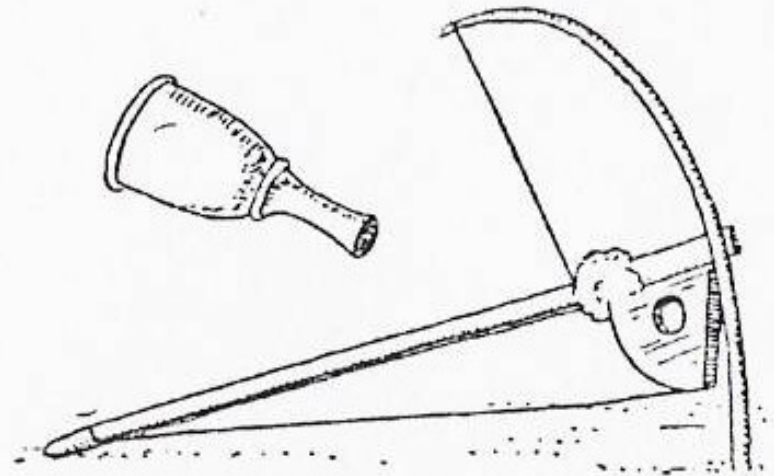
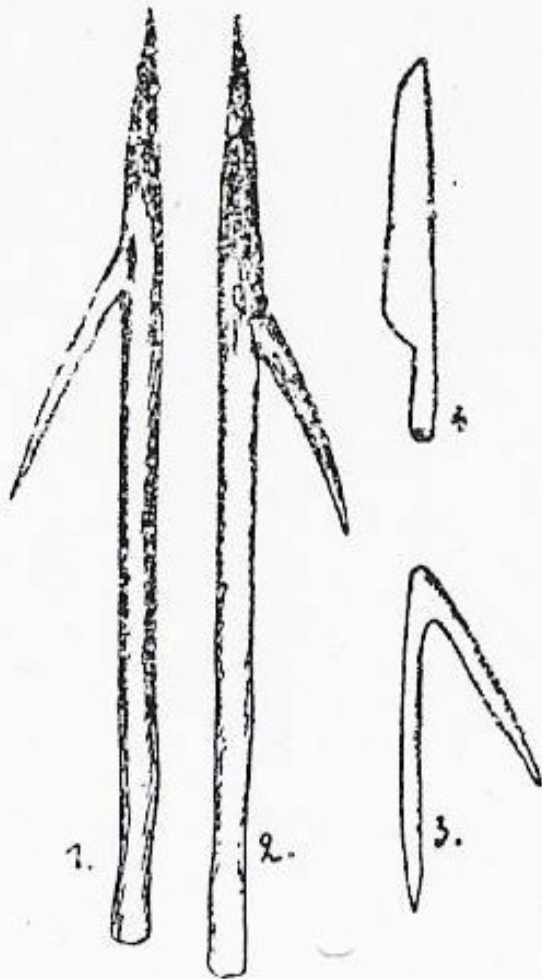

Ovčácké nůžky / sheep shearing

Kulka / hand wheel called kulka

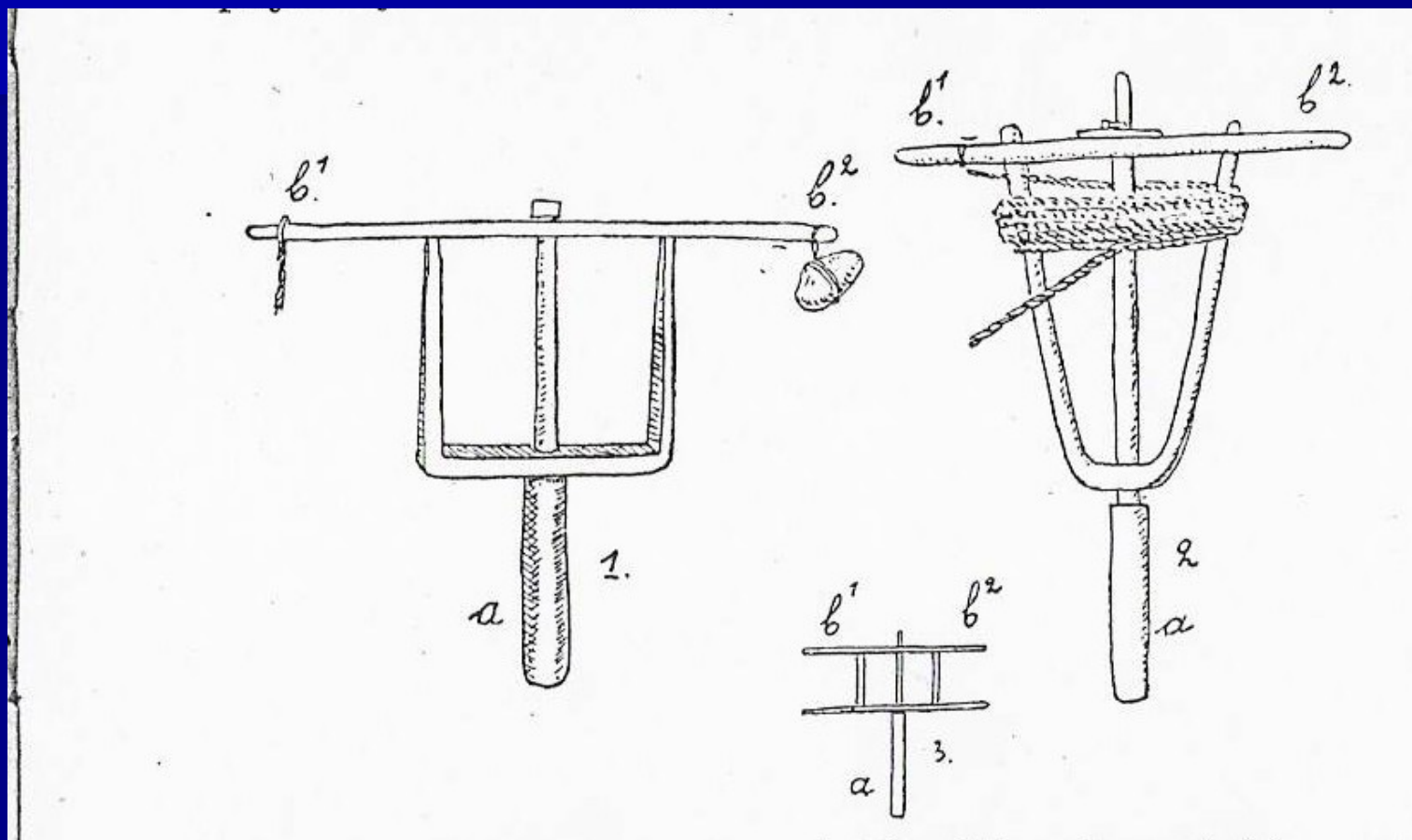
Zpracování vlny – kulky a smyk

Smyk k proklepávání
rouna /
Disentanglement fleece
by special tools called
smyk

Kolovrátky

Kulka / hand wheel called kulka

Nashledanou příští týden

See you next week